

Versnellingsaanpak asbestdaken sanering

Betreft: Stand van zaken asbestdakensanering en Versnellingsaanpak, per 30-1-2017

In dit memo de stand van zaken van de asbestdakensanering en de Versnellingsaanpak en welke acties de aankomende tijd nog zullen worden uitgevoerd.

Voortgang Wetgevingstraject

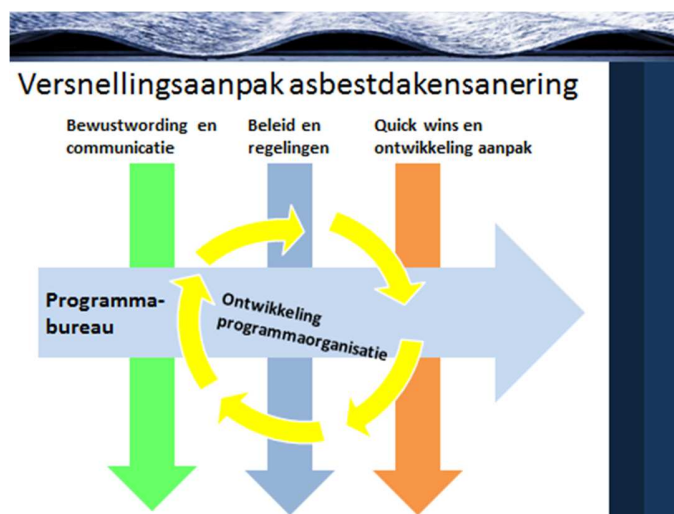
Op advies van Raad van State heeft IenM een wettelijke grondslag gecreëerd voor het asbestdakenverbod. Deze wettelijke grondslag is gecreëerd in de Wet milieubeheer en is na advies van Raad van State nu naar de Tweede Kamer toegestuurd. Na behandeling in de Tweede Kamer wordt de algemene maatregel van bestuur besproken in de Ministerraad en daarna wordt deze aangeboden aan de Tweede Kamer voor behandeling. IenM streeft ernaar de AMvB aan te bieden aan de Tweede Kamer voor de zomer 2017, maar dit is afhankelijk van de planning van de Tweede Kamer.

Voortgang programmatische aanpak

In december 2016 is het Actieprogramma verstuurd aan de Tweede Kamer en 14-12-2016 behandeld in het AO Externe Veiligheid en Asbest en in Verslag AO van 19 januari 2017. Dit Actieprogramma dat is opgesteld door het programmabureau samen met IenM, is daarvoor door alle ambassadeurs bekeken en verrijkt. Het programma is opgebouwd zoals hiernaast geïllustreerd, langs de in de figuur genoemde sporen (zie voor de uitwerking van de sporen het Actieprogramma). Het programmabureau heeft in de afgelopen maanden samen met de betrokken partijen van het samenwerkingsverband al meerdere acties in elk van deze sporen uitgevoerd. Daarnaast is de groep van ambassadeurs uitgebreid met Maxime Verhagen van Bouwend Nederland.

We kunnen concluderen dat steeds meer partijen samenwerken om een bijdrage te leveren aan de versnelling.

Hieronder geven we per spoor kort aan welke acties zijn uitgevoerd, de resultaten en de acties die zijn gepland in de aankomende tijd.

Spoor 1: bewustwording en communicatie

Een belangrijke eerste stap in de programmatische aanpak is de bewustwording van en communicatie naar dak-eigenaren. Het gaat om het delen en verrijken van een verhaallijn die op breed draagvlak kan rekenen bij de verschillende partijen die betrokken zijn bij bewustwording en communicatie. Zo kunnen verschillende partijen een eensluidende boodschap uitdragen aan dak-eigenaren. Er wordt meer zekerheid gecreëerd en dit werkt versnellend. Vervolgens is het nodig dat verschillende partijen dak-eigenaren bewust willen en/of moeten maken van de opgave en verplichting tot verwijdering en communiceren over de wijze waarop dat kan.

Het programmabureau heeft InfoMil en Milieu

Centraal gevraagd en bereid gevonden samen een centrale boodschap op te stellen die het juiste verhaal

vertelt en de basis is voor informeren van dak-eigenaren. Deze boodschap is breed getoetst in een kennissessie met ruim 20 (communicatie)experts uit de asbestpraktijk, zodat er bij alle partijen draagvlak is voor deze boodschap. De kernboodschap is sinds 21 januari 2017 gereed. Daarnaast is met alle betrokkenen gesproken over de geëigende partijen die eigenaren zouden moeten informeren en activeren en langs welke kanalen dat kan. Met name de gemeenten staan hierbij centraal. Het programmabureau heeft inmiddels met VNG afgesproken dat zij zullen bijdragen aan de verspreiding van een 'communicatiepakket' dat gemeenten kunnen gebruiken om actiever te communiceren over asbestdaken en het asbestdakenverbod. Dat pakket wordt door Milieu Centraal en InfoMil samengesteld, is naar verwachting binnen een maand gereed en bestaat onder meer uit de centrale boodschap, een huis-aan-huis pagina (via de arrangementen van Milieu Centraal worden enkele miljoenen huishoudens bereikt), websitemodules, een mogelijke brief, voorbeelden van koplopergemeenten, et cetera. Provincies die zelf al actief zijn en omgevingsdiensten weten inmiddels via het programmabureau ook van deze actie en zullen waar nodig ook gemeenten aanspreken op hun taak om eigenaren te activeren. Bovendien kunnen provincies en omgevingsdiensten eveneens gebruik maken van het pakket. Het programmabureau heeft in januari met Aedes afgesproken dat zij dan de corporaties zullen informeren, zodat waar mogelijk met gemeenten samenloop kan worden georganiseerd. Er is verder een gesprek gepland met Vereniging Eigen Huis in het belang van de focus op de particuliere dak-eigenaren.

Het programmabureau begeleidt dit gehele proces van bewustwording en communicatie. Daarnaast heeft het programma actief goede voorbeelden van koplopers verzameld en beschikbaar gemaakt op de website www.asbestversnelling.nl. De website zal in dit kader nog verder worden ontwikkeld. Tenslotte wil het programma een vorm van monitoring ontwikkelen rondom de bewustwording en communicatie.

Bewustwording en communicatie

Kernboodschap
definitief

Januari 2017

'Communicatie
pakket' voor
gemeenten gereed

Februari 2017

Verspreiding via VNG
en andere kanalen

Maart 2017

Bijwerken pagina's
Rijksoverheid.nl

Februari 2017

Monitoring of
bewustwording
plaatsvindt

Maart-mei 2017

Spoor 2: beleid en regelingen

De eerste activiteiten van het programmabureau hebben zich vooral gericht op de mogelijke financiële arrangementen voor asbestdakensanering. De reden is het versterkend effect op de Versnellingsaanpak in de combinatie van bewustwording en communicatie met financiële arrangementen.

In overleg met LTO, Aedes en op basis van bestaande cijfers is de opgave, zowel in m², in aantallen eigenaren en in euro's globaal in kaart gebracht voor meer beeld bij de totale opgave en de opgave per doelgroep. Het programmabureau heeft daarnaast een inventarisatie gedaan van mogelijke businesscases (oa in combinatie met verduurzaming) en financiële arrangementen die reeds zijn

ontwikkeld. Ook hebben de VNG en de Omgevingsdiensten aangeboden een quick scan te doen naar mogelijke businesscases door verduurzaming te koppelen aan asbestdakensanering. Ook hier zijn door het programmabureau actief voorbeelden opgezocht die ook ter inspiratie kunnen dienen voor anderen.

Samen met Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) wordt nu gerekend aan deze opgave en mogelijke scenario's op basis waarvan de gehele opgave voor 2024 kan worden aangepakt. In een sessie die eind maart 2017 is gepland en die het programmabureau samen met SVn organiseert, zullen mogelijke scenario's met (financiële) experts van SVn, de provincies, gemeenten, omgevingsdiensten, banken en andere instanties worden besproken en verrijkt. Nadrukkelijk gaat het hier niet om het verdelen van verantwoordelijkheden en de vraag wie wat zou moeten bijdragen, maar om het bijeenbrengen van zoveel mogelijk kennis en ervaringen en zo een 'inclusieve' oplossing te vinden. Tevens zal het programma actief aantrekkelijke businesscases verspreiden en met betrokken partijen bezien of en hoe een 'inclusieve' oplossing mogelijk kan worden gemaakt.

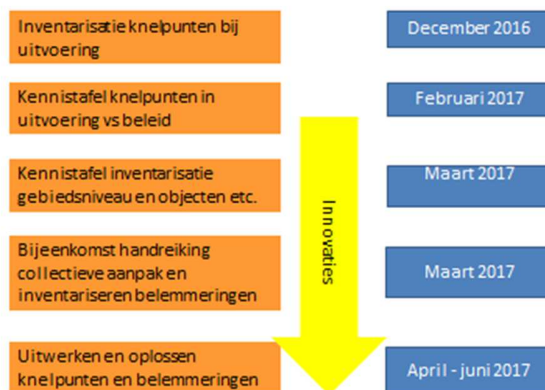
Spoor 3: Quick wins en ontwikkeling aanpak

In spoor 3 heeft het programmabureau knelpunten in de uitvoeringspraktijk bijeengebracht. Dit overzicht is besproken in de sector en wordt getoetst bij betrokken partijen. Er wordt een prioritering van knelpunten gemaakt. Sommige knelpunten zijn een gevolg van onduidelijkheden of interpretatieverschillen van beleid, andere betreffen de wijze van samenwerking in de keten. Het programmabureau brengt nu in beeld op welke wijze rondom dit thema het beste een kennistafel kan worden georganiseerd om knelpunten te bespreken en op te lossen. Daarover worden ook gesprekken gevoerd met Ascet, omgevingsdiensten, Inspectie SZW en betrokkenen binnen de branche. Het gaat om quick wins die de efficiency en effectiviteit in de keten verbeteren en die tot versnelling kunnen leiden. Het programmabureau heeft in beeld welke andere acties en processen lopen op het gebied van knel- en verbeterpunten in regels en uitvoeringspraktijk, zoals het onderzoek van TNO in opdracht van het Ministerie

Beleed en regelingen

Quick wins en ontwikkeling aanpak

van SZW en het recent gepubliceerde nieuwe Asbestcertificatieschema dat per 1 maart a.s. in werking zal treden. Waar zinvol pleegt het programmabureau afstemming met de daarbij betrokken partijen.

Een goede monitoring van de versnelling in de verwijdering van asbestdaken is essentieel. De beschikbare data en literatuur inzake het voorkomen van asbestdaken is door het programmabureau nog eens op een rij gezet. Er is een meer concreet inzicht nodig in de gebiedsbrede opgave van asbestdaken (hoeveel daken liggen waar, op welk type van gebouwen en wat zijn de eigenaren) en de voortgang van de verwijdering van asbestdaken. Hierover organiseert het programmabureau in maart 2017 een kennistafel. Op basis van de resultaten van deze bijeenkomst kunnen gemeenten en provincies beter wegwijs worden gemaakt hoe de inventarisatie op te pakken. Intussen zet het programmabureau slimme methodieken om gebieden op aanwezigheid van asbestdaken te inventariseren "in de etalage" via de website www.asbestversnelling.nl. In dit kader vindt ook afstemming plaats met Rijkswaterstaat over de vraag wat het LandelijkAsbestVolgSysteem (LAVS) hieraan voor een bijdrage kan leveren.

Een ander belangrijk aandachtspunt zijn de successen en de knel- en verbeterpunten rondom een collectieve aanpak (o.a. 'asbestreintjes'). Er is een inventarisatie uitgevoerd van collectieve aanpakken (zie www.asbestversnelling.nl). Het programmabureau wil in samenwerking met anderen een bijeenkomst organiseren met betrokkenen die praktijkervaring hebben met een collectieve aanpak. Op basis van deze bijeenkomst kan een handreiking of stappenplan worden gemaakt voor een succesvolle collectieve aanpak en het bijbehorende procesontwerp, op basis van de verzamelde goede voorbeelden. Hierbij worden dan ook praktische en andere belemmeringen en knelpunten besproken.

Binnenkort roept het programmabureau de asbestverwijderingsbranche en andere partijen op om innovaties te melden. Dat kunnen (uitvoering)technische innovaties zijn, maar ook procesinnovaties. Innovaties worden op www.asbestversnelling.nl geplaatst en onder de noemer "voorbeeld doet volgen" worden ze betrokken bij de 'programmatische aanpak en bijdragen aan de Versnellingsaanpak.

Versterking programmatische aanpak

Met de eerdere businesscase in de eerste helft 2016 als basis, zijn het samenwerkingsverband en de ambassadeurs actief in hun bijdrage aan de Versnellingsaanpak. Het programmabureau is actief om het samenwerkingsverband uit te breiden. Door samen te werken met diverse partijen en informatie te bieden is het netwerk versterkt. Het programmabureau werkt samen met de programmaraad en de asbestkamer van de omgevingsdiensten. De koploper-provincies hebben een regulier overleg waar het programmabureau bij aansluit. Ook bij conferenties wordt informatie gedeeld, of presenteert het programmabureau zich met om te Versnellingsaanpak gerichte boodschap en de oproep tot samenwerking. Het programma Agro Asbest Veilig van LTO heeft een personele unie met het programmabureau en faciliteert onder ander de website www.asbestversnelling.nl. Er zijn afspraken met VNG, de G32 en met Aedes, met SVn en met het Verbond van Verzekeraars. Met VEH wordt binnenkort gesproken. Ook InfoMil en Milieu Centraal zijn onderdeel van het collectief en werken samen aan bewustwording en communicatie. Bouwend Nederland behoort nu bij de ambassadeurs. Met bewonersplatforms is het programmabureau actief in contact. Daarnaast is het contact gelegd met verschillende natuur en milieu organisaties in onder andere Drenthe en Overijssel; zij kunnen helpen in de communicatie en begeleiding van bewonersgroepen en zijn zelf ook nauw in contact met gemeenten. Deze natuur en milieuorganisaties doen met gemeenten en bewonerscollectieven pilotprojecten op het snijvlak van asbest met energie en duurzaamheid. Zo werken steeds meer partijen in het samenwerkingsverband zelf en met elkaar effectief aan versnelling, waarbij het programmabureau verbindt, schakelt en ervaringen beschikbaar maakt.